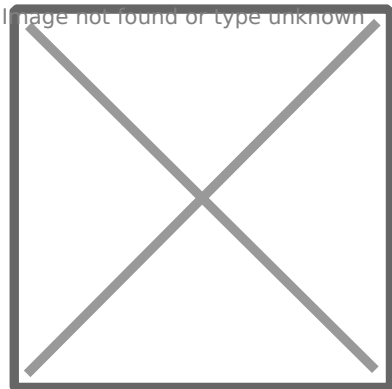

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

გურიელი მამია დავითის ძე

მ. გურიელი

გურიელი მამია დავითის ძე (16. I. 1836, სოფ. ლესა, ახლანდ. ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი, - 25. VII. 1891, ქუთაისი), პოეტი. აღიზარდა გურიის მთავართა სასახლეში. 1851-53 სწავლობდა ქუთ. გიმნაზიაში. 1853-იდან სამხ. სამსახურში იყო. მონაწილეობდა ყირიმის ომში (1853-56). 1861 თავი დაანება სამხ. სამსახურს, თუმცა 1876-84 ხელმოკლეობის გამო დროდადრო უბრუნდებოდა მას. ლექსების წერა სიყმანვილეში დაიწყო. პირველი გამოქვეყნებული ლექსია „ფარვანა“ („ცისკარი“, 1860, № 1). განიცადა ქართვ. რომანტიკოსებისა და თერგდალეულების

გავლენა. მის პოეზიაში აისახა მოუწყობელი საზ. და პირადი ცხოვრებით, მარტოობითა და სიღარიბით გამონვეული მძიმე სულიერი განცდები, მეღანქოლია („ფანტაზია“, 1868; „მთვარე“, 1887; „ოცნება“, „ანდერძი“, ორივე 1887; „რჩევა და დარიგება“, 1888). იგივე განცდები იგრძნობა ბოჰემურ განწყობილებაზე, ღვინოსა და ქალის ტრფიალზე და თავდავინწყების თემაზე დაწერილ ლექსებში („ყმანვილი ვარ“, „რა კარგია ყმანვილობა“, ორივე 1881; „რათ მინდა?“ 1887). გ-ის პოეზიის ერთ-ერთი ძირითადი მოტივი პატრიოტიზმია („ჩემს ძმას ჯაბას“, 1871; „კარხხალის მთები“, „ჩემი ალავერდი“, ორივე 1879; „პოეტი და ჩვენება“, 1883). გლეხთა უუფლებობას ეხება ლექსი „ქობულეთური ყანის სიმღერა“ (1887). ჰუმანიზმითაა გამსჭვალული მისი ცნობილი ლექსი „ადამიანი“ (1867). გ-ს ეკუთვნის აგრეთვე რომანტ. პოემა „რაშიდ ვარდანოღლი“ (1872-89). თარგმნა რ. ბერნსის, ჯ. ბაირონის, ა. პუშკინის, მ. ლერმონტოვის, ტ. შვეჩენკოსა და სხვ.

თხზულებანი. გ-ის ფსევდონიმი იყო „ფაბელი“.

თხზ.: თხზულებანი, ქუთ., 1897.

ლიტ.: ზ ა ნ დ უ კ ე ლ ი მ., თხზულებანი, ტ. 1, თბ., 1972; მ ე უ ნ ა რ გ ი ა ი., ქართველი მწერლები, ს. ცაიშვილის გამოც., [ტ.] 1, თბ., 1954; ჟ ლ ე ნ ტ ი გ., მამია გურიელი, თბ., 1961.

ნ. ალანია
